

Sygn. akt I CSK 2481/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa R. C.

przeciwko S. P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 3 marca 2021 r., sygn. akt I AGa 75/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 3 marca 2021 r. w sprawie z powództwa R. C. przeciwko S. P. o zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia SN: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona

interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Skarżący wskazał, że w sprawie występuje kilka zagadnień prawnych dotyczących wyjaśnienia kwestii dotyczących prawa materialnego i procesowego z zakresu umowy przewozu. Przedstawił wątpliwość, czy przewóz towarów według dokumentu T1 - zarejestrowanego w NCTS (New Computerised Transit System) jako system informatyczny obsługujący wspólnotową procedurę tranzytu na terenie Unii Europejskiej oraz wspólną procedurę tranzytową WPT podlega regulacji krajowej jako umowa przewozu określona w art. 774 k.c., co do której ma zastosowanie art. 792 k.c. określający termin przedawnienia roszczenia,

a w przypadku zastosowania przepisów art. 774 k.c. i 792 k.c. od jakiej daty należy zgodnie z art. 120 k.c. należy liczyć początek biegu przedawnienia w związku z przewozem za dokumentem TI, czy też zastosowanie ma prawo krajowe i przepisy określone w art. 77 ustawy prawo przewozowe, pomimo zastosowania przepisów Wspólnotowego Kodeksu Celnego i Rozporządzenia Wykonawczego W.K.C. regulujących procedurę tranzytu przy przewozie towarów niewspólnotowych, czy podlega tylko i wyłącznie regulacji określonej w Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), sporządzonej w Genewie dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1962 r. Nr 49, poz. 238 z późn. zm., a do określenia terminu przedawnienia roszczeń związanych z przewozem za dokumentem TI - zarejestrowanym w systemie NCTS stosuje się regulacje określone w art. 32 Konwencji, czy też do celów zastosowania przepisów Konwencji CMR niezbędnym wymogiem formalnym jest wystąpienie w treści dokumentu TI jako dokumentu towarzyszącego - dokumentu CMR – co w następstwie powoduje brak zastosowania przepisów krajowych (art. 774 k.c., 792 k.c. w zw. z art. 120 k.c., w tym dochodzenia roszczeń określonych w art. 471 k.c., art. 415 k.c. , art. 442 § 2 k.c. - art. 77 ustawy prawo przewozowe).

Przedstawiając powyższe zagadnienia skarżący nie wykazał, że ich wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a więc pozostaje w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11). Skarżący powinien bowiem nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Powódka wystąpiła wobec pozwanego z roszczeniem regresowym, wywiedzionym z faktu zaspokojenia żądań głównego zobowiązanego P. S.A. w O.. Z ustaleń sądu meriti, którymi Sąd Najwyższy był związany, wynika, że w zawartej

z powódką umowie z dnia 10 czerwca 2015 r. pozwany zobowiązał się do pokrycia wszystkich kosztów należności celno - podatkowych i obciążeń finansowych. Wpłać z tego tytułu (cło i podatek VAT) powódka dokonała: 26 września 2017r, 19 grudnia 2017r, 12 stycznia 2018r, 16 stycznia 2018 r. i 23 stycznia 2018 r. a zatem przed upływem roku od wniesienia pozwu co czyni przedstawione powyżej zagadnienia nie mającymi znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Podobnie w odniesieniu do zagadnienie w jakiej wysokości należy ustalić wysokość odsetek przy roszczeniach z tytułu przewozu na podstawie dokumentu TI w ramach procedury tranzytu towarów nie wspólnotowych, tj. z zastosowaniem art. 359 § 2 k.c. poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za czas opóźnienia, czy też przy przyjęciu odpowiedzialności z art. 32 Konwencji (CMR) należy określić wysokość odsetek w wysokości 5% w stosunku rocznym, które to liczą się od dnia skierowania pisemnej reklamacji do przewoźnika, a jeżeli tej reklamacji nie było, od dnia wytoczenia powództwa sądowego powód nie wykazał jego wpływu na rozstrzygnięcie sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (zob. postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14).

Pozwany wskazał, że w sprawie występuje także istotne zagadnienie prawne z zakresu prawa procesowego, polegające na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku. Problem ten już był rozstrzygany w orzecznictwie i sam fakt braku potwierdzenia przyjęcia ustaleń faktycznych sądu I instancji nie powoduje wadliwości wydanego orzeczenia. W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji

nie uzupełnia postępowania dowodowego ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia pierwszoinstancyjnego, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Wystarczające jest wówczas, by stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia sądu odwoławczego. W braku wyrażenia takiego stanowiska wprost w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji, przyjmuje się, że nie doszło do naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. (obecnie 327¹ § 2 k.p.c.), gdy na podstawie treści uzasadnienia da się stwierdzić, że ustalenia te zostały zaakceptowane (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 stycznia 2010 r., I CSK 197/09, LEX nr 564749; z dnia 29 kwietnia 2016 r., I CSK 306/15, LEX nr 2032362; z dnia 3 kwietnia 2019 r., II CSK 274/18, LEX nr 2647594 czy postanowienia Sądu Najwyższego: II PK 144/18 z dnia 4 czerwca 2019 r. II PK 144/18; z dnia 14 stycznia 2014 r., III SK 27/13, LEX nr 1482411; z dnia 6 czerwca 2018 r., III CSK 51/18, LEX nr 2508504; z dnia 5 marca 2019 r., III CSK 204/18, LEX nr 2629804). Jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego spotyka się z pełną akceptacją sądu drugiej instancji, to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAPiUS 1998 r. Nr 3, poz. 104, wyrok SN z 5 listopada 1998 r. I PKN 339/98). W wyroku z dnia 7 grudnia 2021 r. V CSKP 147/21 Sad Najwyższy natomiast wskazał, że z obowiązku wynikającego z art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone, przed wydaniem orzeczenia.

Skarżący zwrócił także uwagę na potrzebę wyjaśnienia dopuszczalności przeprowadzenia przez Sąd dowodu z kserokopii umowy, wydruku z pliku scan JPK oraz dokonania ustaleń faktycznych w oparciu o taki dowód negowany przez stronę pozwaną, gdyż orzecznictwo sądów powszechnych stoi na jednolitym stanowisku w oparciu o treść art. 6 k.c. oraz 129 § 1 k.p.c., że niepodpisany wydruk

komputerowy podobnie jak niepoświadczona za zgodność odbitka ksero mogła być uznana jedynie za środek uprawdopodobnienia, niewystarczającym jednak do dowodzenia twierdzeń strony w procesie cywilnym.

Przedewszystkim należy zwrócić uwagę, że sam skarżący wskazuje na jednolitość orzecznictwa wykluczającą potrzebę wypowiedzi odnośnie do formułowanego zagadnienia prawnego. Pomijając powyższe należy wskazać, że orzecznictwie przyjmuje się, że w kodeksie postępowania cywilnego nie zawarto zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa (wyrok SN z 5 listopada 2008 r., I CSK 138/08). Z tych względów artykuł 309 k.p.c. może mieć zastosowanie także do niepodpisanych wydruków komputerowych (wyrok SN z 9 września 2016 r., V CSK 13/16).

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[as]